

Силабус освітнього компоненту

Цивільне право

Civil law

Назва освітнього компоненту

Рівень вищої освіти – 1 бакалаврський

Освітньо-професійна програма – «Право»

Рік навчання: 2024-2025, Семестр: 3, 4, 5, 6

Кількість кредитів: денна ф/н - 10,0; заочна ф/н - 10,0

Обсяг годин: денна ф/н – 300, заочна ф/н - 300

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – залік, екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	Цивільне право <u>Civil law</u>
Викладач	Джуган Вікторія Олегівна, доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент, м. Івано-Франківськ, вул. Максимовича 13, каб. 215.
E-mail:	victoria.dzhuhan@gmail.com
Консультації викладача	Вт. 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу: Цивільне право є однією базових галузей національного права України, основною галуззю приватного права, що регулює майнові та особисті немайнові відносини між рівноправними учасниками. Воно охоплює відносини власності, зобов'язальні правовідносини, спадкові правовідносини, правовідносини у сфері права інтелектуальної власності, реалізації та захисту особистих немайнових прав тощо. Актуальність його вивчення обумовлена як сферою правового регулювання, так і постійними змінами законодавства, що вимагає від правників високого рівня компетентності. Розуміння цивілісти має важливе значення для можливості забезпечення стабільності і порядку в економічному та соціальному розвитку держави.

Курс цивільного спрямований на засвоєння основних категорій цивільного права, критеріїв його відмежування від інших галузей, змісту різновидів цивільних правовідносин, а також формування здатності аналізувати цивільно-правові конструкції, здатності складати та аналізувати цивільно-правові договори та інші правочини, розуміти спадкові правовідносини, оцінювати ризики та розуміти механізм захисту цивільних прав та інтересів суб'єктів цивільного права. Засвоєння цього матеріалу становить предмет цивільного права та забезпечує фундаментальну підготовку для юридичної практики в сучасному суспільстві.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Загальні компетентності:

Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері цивільного права, проведення юридичного аналізу цивільних правовідносин з врахуванням їх місця в системі права та правовій системі України та можливості застосування інструментів правового регулювання.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути цивільного права.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

СК18. Здатність розробляти цивільно-правові договори.

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
лекції	76	34

семінарські заняття	84	16
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	130	240
всього	300	300

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття та джерела цивільного права України	2	2
Тема 2.	Поняття, зміст та види цивільних правовідносин	2	2
Тема 3.	Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	2	
Тема 4.	Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	4	
Тема 5.	Публічно-правові утворення як суб'єкти цивільних правовідносин		
Тема 6.	Об'єкти цивільних правовідносин	2	2
Тема 7.	Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин		
Тема 8.	Представництво та довіреність	2	2
Тема 9.	Здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків		
Тема 10.	Право на захист як суб'єктивне цивільне право		
Тема 11.	Цивільно-правова відповідальність	2	
Тема 12.	Строки здійснення та захисту цивільних прав і виконання цивільних обов'язків	2	2
Тема 13.	Загальні положення про право власності та інші речові права	2	2
Тема 14.	Право приватної власності	2	
Тема 15.	Спадкові правовідносини	6	
Тема 16.	Право публічної власності	2	
Тема 17.	Право спільної власності	2	
Тема 18.	Обмежені речові права	2	2
Тема 19.	Захист права власності та інших речових прав	2	2
Тема 20.	Загальні положення про право інтелектуальної власності	2	
Тема 21.	Авторське право і суміжні права		
Тема 22.	Патентне право		
Тема 23.	Виключні права на засоби індивідуалізації товарів і їхніх виробників		
Тема 24.	Поняття та види особистих немайнових прав	2	2
Тема 25.	Цивільно-правова охорона особистих немайнових прав	2	
Тема 26.	Загальні положення про зобов'язання. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Відповідальність за порушення зобов'язань	2	2
Тема 27.	Цивільно-правовий договір	2	
Тема 28.	Договори купівлі-продажу, поставки, міни, дарування	2	
Тема 29.	Договір ренти у цивільному праві		
Тема 30.	Договір довічного утримання		
Тема 31.	Договір найму (оренди)	2	2
Тема 32.	Договір найму (оренди) житла		
Тема 33.	Договір позички		
Тема 34.	Договір підряду	2	2

Тема 35.	Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт	2	
Тема 36.	Договір про надання послуг	2	2
Тема 37.	Транспортні договори	2	2
Тема 38.	Договір зберігання		
Тема 39.	Страхові зобов'язання	2	
Тема 40.	Договір доручення, комісії, управління майном	2	
Тема 41.	Договір позики	2	
Тема 42.	Кредитно-розрахункові відносини		
Тема 43.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності		
Тема 44.	Договір комерційної концесії		
Тема 45.	Договір про спільну діяльність		
Тема 46.	Зобов'язання, що виникають з публічної обіцянки винагороди	2	2
Тема 47.	Зобов'язання із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення	1	1
Тема 48.	Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи	1	1
Тема 49.	Зобов'язання з заподіяння шкоди	2	1
Тема 50.	Зобов'язання з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	2	1
Тема 51.	Поняття сімейного права	2	2
Тема 52.	Сім'я		
Тема 53.	Шлюб		
Тема 54.	Правовідносини подружжя та дітей	2	
Тема 55.	Аліментні зобов'язання подружжя		
Тема 56.	Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування		

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття та джерела цивільного права	2	
Тема 2.	Поняття, зміст і види цивільних правовідносин	2	
Тема 3.	Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	2	2
Тема 4.	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	4	
Тема 6.	Об'єкти цивільних правовідносин	2	
Тема 7.	Підстави виникнення цивільних правовідносин	2	
Тема 8.	Представництво та довіреність	2	
Теми 9-10.	Здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків. Право на захист як суб'єктивне цивільне право	2	
Тема 12.	Строки здійснення та захисту цивільних прав і виконання цивільних обов'язків	2	2
Тема 13.	Загальні положення про право власності	2	2
Тема 14.	Право приватної власності	2	
Тема 16.	Право публічної власності	2	
Тема 17.	Право спільної власності	2	
Тема 18.	Обмежені речові права	4	
Тема 19.	Захист права власності та інших речових прав	4	
Тема 20.	Загальні положення про право інтелектуальної власності	2	
Тема 24.	Поняття та види особистих немайнових прав фізичної особи	4	

Тема 25.	Цивільно-правова охорона особистих немайнових прав	4	2
Тема 27.	Цивільно-правовий договір	2	
Тема 28.	Договір купівлі-продажу та дарування	4	2
Тема 30.	Договір довічного утримання (догляду)	2	
Тема 31.	Договір найму (оренди)	2	
Тема 32.	Договір найму (оренди) житла	2	
Тема 34.	Договір підряду	2	
Тема 35.	Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт	2	2
Тема 37.	Транспортні договори	2	
Тема 39.	Страхові зобов'язання		
Тема 43.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	
Тема 46.	Зобов'язання, що виникають з публічної обіцянки винагороди	2	
Тема 47-48.	Зобов'язання із односторонніх дій	2	2
Тема 49.	Зобов'язання з заподіяння шкоди	2	
Тема 50.	Зобов'язання з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	2	
Тема 51.	Загальні положення сімейного права України	2	
Тема 52.	Поняття сім'ї	2	
Тема 53.	Шлюб	2	2
Тема 54.	Правовідносини подружжя та дітей	4	

Самостійна робота			
Опис змісту навчання (наприклад, теми або видинавчальної активності)		ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття та джерела цивільного права України	3	4
Тема 2.	Поняття, зміст та види цивільних правовідносин	2	4
Тема 3.	Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	2	4
Тема 4.	Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	2	5
Тема 5.	Публічно-правові утворення як суб'єкти цивільних правовідносин	3	4
Тема 6.	Об'єкти цивільних правовідносин	2	5
Тема 7.	Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин	2	4
Тема 8.	Представництво та довіреність	3	5
Тема 9.	Здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків	3	4
Тема 10.	Право на захист як суб'єктивне цивільне право	2	5
Тема 11.	Цивільно-правова відповідальність	3	4
Тема 12.	Строки здійснення та захисту цивільних прав і виконання цивільних обов'язків	3	4
Тема 13.	Загальні положення про право власності та інші речові права	3	5
Тема 14.	Право приватної власності	3	4
Тема 15.	Спадкові правовідносини.	3	5
Тема 16.	Право публічної власності	3	4
Тема 17.	Право спільної власності	2	5
Тема 18.	Обмежені речові права	3	4
Тема 19.	Захист права власності та інших речових прав	2	5
Тема 20.	Загальні положення про право інтелектуальної власності	3	4
Тема 21.	Авторське право і суміжні права	3	4

Тема 22.	Патентне право	3	4
Тема 23.	Виключні права на засоби індивідуалізації товарів і їхніх виробників	2	4
Тема 24.	Поняття та види особистих немайнових прав	2	5
Тема 25.	Цивільно-правова охорона особистих немайнових прав	3	5
Тема 26.	Загальні положення про зобов'язання. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Відповідальність за порушення зобов'язань	3	5
Тема 27.	Цивільно-правовий договір	2	5
Тема 28.	Договори купівлі-продажу, поставки, міни, дарування	3	5
Тема 29.	Договір ренти у цивільному праві	2	4
Тема 30.	Договір довічного утримання	3	4
Тема 31.	Договір найму (оренди)	3	5
Тема 32.	Договір найму (оренди) житла	2	4
Тема 33.	Договір позики	2	4
Тема 34.	Договір підряду	3	5
Тема 35.	Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт	3	4
Тема 36.	Договір про надання послуг	3	4
Тема 37.	Транспортні договори	3	4
Тема 38.	Договір зберігання	2	4
Тема 39.	Страхові зобов'язання	3	5
Тема 40.	Договір доручення, комісії, управління майном	3	5
Тема 41.	Договір позики	2	4
Тема 42.	Кредитно-розрахункові відносини	3	4
Тема 43.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	2	5
Тема 44.	Договір комерційної концесії	2	4
Тема 45.	Договір про спільну діяльність	2	4
Тема 46.	Зобов'язання, що виникають з публічної обіцянки винагороди	2	5
Тема 47.	Зобов'язання із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення	2	5
Тема 48.	Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання зі створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи	2	5
Тема 49.	Зобов'язання з заподіяння шкоди	3	5
Тема 50.	Зобов'язання з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	2	4
Тема 51.	Поняття сімейного права	2	4
Тема 52.	Сім'я	2	4
Тема 53.	Шлюб	2	5
Тема 54.	Правовідносини подружжя та дітей	2	5
Тема 55.	Аліментні зобов'язання подружжя	3	5
Тема 56.	Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування	2	5

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Ректора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті Національного університету «ОЮА». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Цивільне право» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, заліку, екзамену.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Аврамова О.Е., Вакулович Е.В., Горбенко А.С. та ін.. Цивільне право. Особлива частина: навч. посіб.; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 420с.

2. Аврамова О.Е. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб.; за заг. ред. С.О. Сліпченка, О.Л. Зайцева; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2022. 332 с.

3. Антонюк У.В., Джуган В.О. Цивільне право: теорія і практика: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання. Івано-Франківськ: видавник Голіней, 2024. 125 с.

4. Антонюк У.В., Джуган В.О. Цивільне право: теорія і практика: навчально-методичний посібник для студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: видавник Голіней, 2023. 109 с.

5. Баранова Л.Н., Дуденко Т.В. та ін. Цивільне право України: підруч. Частина загальна; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: 2024. 568 с.

6. Борисова В.І., Іванова К.Ю., Карнаух Б.П., Ходико Ю.Є. Цивільне право України: навчальний посібник для складання вступного випробування в магістратуру у формі ЗНО. К.: Право, 2021. 396 с.

7. Вавженчук С. Я. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. І. Харків: Право, 2022. 632 с.

8. Грабар Н.М., Парасюк В.М., Парасюк М.В. Цивільне право України (загальна частина) (у схемах і таблицях): навчальний посібник. Львів: Растр-7, 2020. 364 с.

9. Грабар Н.М., Парасюк В.М., Парасюк М.В. Цивільне право України (Особлива частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів: Растр-7, 2021. 467 с.

10. Давидова І.В., Харитонов Є.О. Цивільне право України: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Одеса: Гельветика, 2021. 388 с.

11. Джуган В.О. Цивільне право. Загальна частина: навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форм навчання. Івано-Франківський навчально-науковий юридичний інститут НУ «ОЮА». Івано-Франківськ: видавник Голіней, 2024. 180 с.
12. Джуган В.О. Цивільне право. Особлива частина: навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форм навчання Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія». Івано-Франківськ: видавник Голіней, 2024. 210 с.
13. Дзера О.В. Договірне право України. Загальна частина: навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2022. 896 с.
14. Дзера О.В. Цивільно-правова наука і практика. Збірник науково-правових (консультативних, експертних висновків). К.: Алерта, 2023. 572 с.
15. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина): навчальний посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
16. Коротюк О.В. Спадщина з іноземним елементом: практичний посібник. К.: ОВК, 2023. 236 с.
17. Кухарев О.Є. Спадкове право України: підручник. К.: Алерта, 2020. 362 с.
18. Мічурін Є.О. Цивільне право. Загальна частина: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Харків: Право, 2022. 234 с.
19. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1. Вид. 6-те, перероблене. Харків : Право, 2022. 220 с.
20. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 2. Вид. 6-те, перероблене. Харків: Право, 2022. 250 с.
21. Никифорак В.М., Процьків Н.М. Цивільне право України (особлива частина): навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
22. Спасибо-Фатєєва І.В. Право власності. Способи захисту крізь призму судової практики: монографія. – Х.: ЕКУС, 2023. 616 с.
23. Спасибо-Фатєєва І.В. Цивільне право. Загальна частина: курс лекцій. Х.: ЕКУС, 2021. 448 с.
24. Спасибо-Фатєєва І.В. Цивільне право. Особлива частина. Х.: ЕКУС, 2022. 640 с.
25. Тетарчук І. Цивільне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 228 с.
26. Тетарчук І., Дяків Т. Зобов'язальне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 192 с.
27. Чернега В. М. Актуальні проблеми цивільного права та процесу: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. 254 с.

Нормативні акти:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
2. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
5. Земельний кодекс від 15 жовтня 2001 р. № 2768-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2768-14>.
6. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995 р. № 176/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/176/95-%D0%B2%D1%80>.
7. Кодекс України з процедур з банкрутства 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2597-19>.
8. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3393-17>.
9. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.

10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: закон України від 19 листопада 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12/card2#Card>.
11. Про автомобільний транспорт: закон України від 05 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>.
12. Про авторське право і суміжні права: закон України від 01 грудня 2022 р. № 2811-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2811-20>.
13. Про архітектурну діяльність: закон України від 20 травня 1999 р. № 687-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/687-14>.
14. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: закон України від 21 грудня 2017 р. № 2258-V III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2258-19>.
15. Про банки і банківську діяльність: закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2121-14>.
16. Про благодійну діяльність та благодійні організації: закон України від 05 липня 2012 р. № 5073-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5073-17>.
17. Про залізничний транспорт: закон України від 04 липня 1996 р. № 273/96-BP URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/273/96-%D0%B2%D1%80>.
18. Про оренду землі: закон України від 06 жовтня 1998 р. № 161-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/161-14>.
19. Про охорону дитинства: закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2402-14>.
20. Про страхування: закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1909-20>.

11.2. Допоміжна:

Наукові статті, тези доповідей та ін.

1. Борисова В.І. Оновлення цивільного кодексу України: зміни до загальних положень про юридичну особу. *Нове українське право*. 2023. № 1. С. 40-47.
2. Великанова М.М. Правові наслідки недійсності правочинів: реституція чи кондиція? *Нове українське право*. 2023. № 1. С. 54-59.
3. Ворожінський Я.В. Актуальні питання інституту визнання необґрунтованими активів. *Київський часопис права*, 2021. № 4. С. 94-102.
4. Дзера І.О. Санкції у цивільному праві України: проблеми теорії та судової практики. Київ: Дакор, 2022. 540 с.
5. Дзера І.О. Система цивільно-правових санкцій у загальній частині Цивільного кодексу України. *ВІСНИК Київського національного університету імені Тараса Шевченка*, 2020. С. 17-23.
6. Добрянська Н.В. Особливості укладення цивільно-правових договорів в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*, 2024. Том 35 (74). № 3. С. 32-36.
7. Карпенко Р.В. Еволюція речового права України. *Право і суспільство*. 2024. Т. 1. № 1. С. 49-53.
8. Кіріак О. Співвідношення понять «термін» і «момент у часі» за цивільним законодавством України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 32-36.
9. Кройтор В.А. Особливості визнання спадщини відумерлою в доктрині цивільного права та практиці правозастосування *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. №5. С. 182-187.
10. Крук Є.В. Гарантії притягнення суб'єктів вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення до цивільно-правової відповідальності. *Актуальні проблеми держави і права*, 2022. № 93. С. 11-19.
11. «Оновлення цивільного кодексу України: формування підходів»: колективна монографія. За ред. проф. Довгєрта А.С. і проф. Харитоновна Є.О. Одеса: Гельветика, 2020.-674с.
12. Подвірна О.В. Строки та терміни у цивільному праві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 66-68.
13. Панченко С. В. Принципи здійснення цивільних прав у динаміці договірного зобов'язання. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. №5. С. 204-209.
14. Панченко С. В. Особливості здійснення цивільних прав учасників ц договорах купівлі-продажу. *Аналітично-порівняльне правознавство*, 2024. № 6. С. 270-276.

15. Федосєв П. Поняття та сутність у сфері оновлення цивільного законодавства України. *Юридичний вісник*. 2021. № 5. С. 71-77.

16. Цибань А.А. До питання цивільно-правової відповідальності за порушення виконання договору про надання послуг із централізованого опалення. *Київський часопис права*, 2022. №4. С. 143-148.

17. Чаплик І. Ознаки реквізиції за цивільним законодавством України. *Теоретико-прикладні проблеми правового регулювання в Україні: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції*, 10 грудня 2021 р. м Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 384-387.

18. Якубівський І.Є. Цивільно-правовий режим об'єктів, згенерованих штучним інтелектом. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія ПРАВО. 2024. № 82: ч.1. С. 355-361.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.rada.gov.ua> Офіційний веб-сайт Верховної Ради України

<http://www.kmu.gov.ua> Урядовий портал – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України

<https://ombudsman.gov.ua> – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

<http://www.minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України

<https://supreme.court.gov.ua> – Верховний Суд

<https://ccu.gov.ua/index.php> - Конституційний Суд України

<http://lib.rada.gov.ua> – Бібліотека Верховної Ради України

<http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

11.4. Міжнародні видання:

1. JCLS Journal of Civil Law Studies.

2. Civil Law Commentaries.

3. Harvard Civil Rights – Civil Liberties Law Review.

Доцент кафедри цивільного та
господарського права і процесу

Вікторія ДЖУГАН